

У справі проїзду місячно К 1-90

vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvu je v Kopitarjevi ulici št. 8. Da
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ograke poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Židovsko vprašanje je za Poljake v Galiciji eminentne važnosti; dosedaj se je velika večina poljskih židov prištevala Poljakom in zlasti narodno-demokratska stranka se je trudila pritegniti žide k poljskemu narodu. Toda popolna asimilacija židov s Poljaki je že iz plemenskih ozirov nemogoča: žid ostane žid, naj se prišteva k Poljakom ali Nemcem. V zadnjih letih se je pojavilo med poljskimi židi precej močno nacionalistično gibanje, ki ima namen razviti popolnoma separatistično, židov-

mentu izjavil, da se pri nemško-francoskih pogajanjih niso tangirali nobeni angleški interesi. Nemška vlada pa izjavlja, da bo želja Sir Greya, da bi imela nemško - francoska pogajanja ugoden uspeh, na pogajanja sama zelo ugodno vplivala. Seveda se pa nemški vladi zdi, da se ta Sir Greyeva želja ne strinja s tem, da označuje Anglija nemške kolonialne zahteve v Kongu kot nevzprejemljive, ne da bi vedela, kaj Nemčija Franciji za to v političnem oziru dovoljuje (namreč popolno suvereniteto Francije v Maroku). — 27. julija je angleška vlada inspirirala neko vest v Reuterjevem biroju, ki je končno javno mnenje pomirila. Od tega trenutka dalje so se pogajanja, ki jih je Kiderlen-Waechter zato prekinil, ker je Francija proti pogodbenim določilom najstrožje tajnosti o njih obveščala Anglijo, in sicer niti ne korektno, razvijala normalno in mirno.

Komentar k tem velepomembnim izvajanjem naj bo čisto kratek. Kapitan Faber je nasprotnik sedanje angleške vlade, unionist. S svojimi razkritji je imel v glavnem namen dokazati, da vlada ni bila za vojsko zadosti pripravljena, zlasti kar se tiče brodivja. Unionisti hočejo s tem doseči gotove reforme v mornarici. Resnica pa je najbržeje ta, da so bili Angleži tudi na morju dobro pripravljeni. Kar se tiče stališča Anglije med francosko-nemškimi pogajanj, se ni mogoče ubraniti vtisa, da je Anglija Francosko ščuvala, naj nikakor ne odneha. Kar se Nemčije tiče, še ni jasno, ali se je hotela v Agadirju nastaniti ali ne, gotovo pa je, da je v interesu miru odnehal, kolikor je le mogla. Angleško bojevitost je na drugi strani zelo zmanjšal velikanski štrajk železničarjev in Francozi so tudi začeli treznejše misliti, ko so začeli premišljati vnebovpijoče škandalozne razmere med mornarico. Vojna nevarnost pa je bila zelo velika. Kdo bi bil zmagal? To je jako težko uganiti. Posledice te vojske bi bile na vsak način silno usodne. Ali bi bila šla morebiti v kose nemška edinstvena država in z njo tudi prevlada nemštva v Avstriji, ali pa bi se bili podrli temelji svetovne angleške države in bi Francija zadobila drugo lice. Vojna nevarnost je zdaj odstranjena, toda ne možnost. Čisto brez dvoma je ta afera napest med Nemčijo in Anglijo dejansko še bolj povečala in čisto gotovo je, da bo tu prejalisej govoril odločilno besedo meč in top. Ni vesela perspektiva, ki čaka evropske države in tudi nas.

Državni zbor.

Draginjska debata.

Včeraj so prišli v parlamentu na glasovanje razni predlogi, katere je izdelal v svojih obravnavah draginjski odsek. Koliko časa se je zabilo v draginjskem odseku s temi predlogi, o katerih se je že naprej vedelo, da ne bodo niti za en sam vinar živila cenejša napravili. Večina predlogov se je sukala

sko-nacionalno kulturo in vzbuditi med židi predvsem židovsko-nacionalno zavest. Par zionističnih državnih poslancev imamo v državnem zboru. Židovstvo je velika rana na poljskem narodnem organizmu in skrajni čas je že, da posvetijo Poljaki temu vprašanju vso svojo pozornost.

Drugo, kar tujecek takoj opazi v Lvovu, je velika napetost med Poljaki in Rusini. Poljsko-rusinski spor mora zanimati tudi nas Slovence. Seveda je to vprašanje zelo komplicirano in je zelo težavno ustvariti si o tem povsem objektivno sliko. Treba je poznati zgodovino tega spora, zgodovino poljsko-rusinskih političnih in kulturnih razmer. To pa je za začetnika težavno. Dejstvo je, da imajo Rusini v državnem zboru relativno najmanjše število narodnih zastopnikov in tudi v deželnem zboru v Galiciji je njih število v primeri s številom rusinskega naroda malo. Sedaj se vršijo pravna pogajanja med Poljaki in Rusini in ob priliki volilne preosnove za gališki deželni zbor. Rusini dobijo po tej reformi večje število deželnih poslancev.

Rusini so politično razkosani na več političnih strank, najvažnejše so ukrajinska in moskalofilska. Obe stranki se strupeno sovražite. Ukrajinska stranka ima v svojem narodnem programu eno važno točko, ki jo načelno loči od moskalofilske stranke, bori se namreč za kulturno in gospodarsko povzdigo rusinskega naroda kot samostojnega, t. j. ločeno od ruskega, do čim zagovarjajo moskalofilii, ki so po večini konservativci, kulturno edinstvo z ruskim narodom. Vladajoča politična stranka je sedaj ukrajinska, rusinska inteligenca je po večini ukrajinska, liberalna oziroma socialistična, podobno tudi rusinsko dijaštvo.

okolj argentinskega mesa, o katerem je že ministrski predsednik sam izjavil, da vsled vezanosti na ogrsko polovico ne more dovoliti, da bi se uvažalo. Zato je bilo pehanje za argentinskim mesom popolnoma brezplodno; in naj bi parlament tudi te predloge sprejel, bi jih vlada kakor že omenjeno, na noben način ne izpeljala. V dunajski zbornici so kmečki poslanci v večini in samo ob sebi se razume, da so morali ti odločno braniti koristi svojih kmečkih volilcev in se protiviti uvozu argentinskega mesa, ki bi brez dvoma slabo vplivalo na domačo živinorejo.

Po govorih poslancev Hladnika in Winterja in po celi vrsti stvarnih popravkov in zaključnih besedah poročevalcev draginjskega odseka se je začelo ob veliki napetosti glasovanje.

Prvi odstavek Rennerjevega predloga, da uvoz argentinskega mesa ni vezan na ogrsko dovoljenje, se sprejme; prav tako drugi odstavek, ki definira, da uvoz argentinskega mesa ni združen z zdravstveno nevarnostjo za domačo živino. Tretji odstavek Rennerjevega predloga, ki zahteva brez nadaljnjih pogajanj z Ogrsko časovno in kvantitativno neomejen uvoz argentinskega mesa je bil v poimenskem glasovanju odklonjen z 268 proti 189 glasovom. Za predlog so glasovali meščanski zastopniki vseh strank, proti pa vsi kmečki zastopniki.

Webrov predlog, ki poziva vlado na uvoz argentinskega mesa z ednim pridržkom, da da vsako pošiljatev živinozdravnikom preiskati, je propadel v poimenskem glasovanju z 236 proti 214 glasovom.

Jerzabkov predlog, ki poziva vlado na uvoz argentinskega mesa brez ozira na Ogrsko, ki po nagodbi nima pravice do ugovora, je bil odklonjen z 230 proti 214 glasovom.

Steinhausov predlog odsekov manjšine, ki zahteva od vlade časovno in kvantitativno omejen uvoz argentinskega mesa po potrebi, je bil sprejet z 259 proti 183 glasovom.

Marekov predlog o uvozu živine, mesa in perutnine iz Rusije je bil odklonjen.

Predlog Jerzabkov, ki poziva vlado na zvišanje mesnega kontingenta za balkanske dežele je bil sprejet.

Tudi Steinhausov predlog, ki se izreka za časovno in kvantitativno omejen uvoz balkanskega mesa je bil sprejet.

Predlog dr. Rennerja, da začne vlada trgovinsko pogajanje s Srbijo in da dovoli proti primernim koncesijam avstrijski industriji Srbiji neomejen uvoz mesa in živine, se glede na meso sprejme, glede na živino pa z 280 proti 187 glasovom odkloni.

Dalje je zbornica še sprejela predloge: Steinhaus, ki zahteva za povzdigo domače živinoreje cenen kredit, Hallerja o boljši mesni aprovizaciji mest, Spacka o pomožni akciji proti uimam, in Verstovška-Hagenhoferja o mestnih, državnih in združnih mesnicah. Ta predlog zahteva, naj se napravijo za ubožnejše sloje mestne, državne in združne mesnice in naj se dovoli, da smejo kmetje meso domače živine prodajati.

Predlog Lasockega, ki zahteva, da se v izrednih časih izpregleda dokaz usposobljenosti za peke in mesarje, je propadel z 278 proti 149 glasovom.

Sladkorno glasovanje.

Nato je zbornica z 250 proti 152 glasovom sprejela dr. Adler-Rennerjev predlog, ki poziva vlado, da prekliče prepoved o prodaji saharina in da začne z ogrsko vlado pogajanja, da se uvoz saharina, ki je doslej prepovedan po uredbi z 28. apr. 1898 zopet dovoli. Prav tako tudi Glöcknerjev predlog, da začne vlada pogajanja s sladkornim kartelom zastran znižanja sladkornih cen.

Prihodnja seja jutri.

Glasovanje glede neomejenega uvoza je pokazalo, da je v zbornici še vedno velika večina za kmečki stan.

Italijansko-turška vojska.

V Tripolitani.

Fezanski poslanec, kapitan Džami, je došel 22. t. m. v Carigrad, kjer se je posvetoval z velikim vezirjem in z vojnim ministrom. Nekemu časnika je izjavil Džami, da je bival deset dni hoda južno Tripolisa in se je čez Tunis odpeljal v Carigrad. Na bojišču ni bil in je zgolj sestavil in oborožil 5000 prostovoljcev v Fezanu. Položaj turških vojakov pred Tripolisom je prav dober, razpoloženje vojakov - domačinov izvrstno. Italijanske prednje straže niso bile nikdar pomaknjene nad 2000 metrov pred mesto Tripolis, glavna laška moč pa nikdar ne čez 1200 me-

trov. Bumelijski vojniki so zasedeli od Turkov in Arabcev. »Agencia Stefani« poroča iz Tripolisa: Dne 20. t. m. je zadela naša kavalerijska patrulja skupaj s sovražnikovo četo, ki je bila odbita. Mi smo imeli dva ranjenca. Nadalje poroča »Agenzia Stefani«, da je bilo 21. t. m. pred Tripolisom mirno. Streljal je zgolj sovražnik, kakor navadno na našo vzhodno fronto. Naša artiljerija je večkrat ustrelila na sovražnikovo artiljerijo in pa na sovražnikove karavane. Popoldne ob dveh je pričela streljati vojna ladja »Carlo Alberto« na Amrus in sovražnikovo taborišče južno Mellohka. Kmalu nato je naš zrakoplovec javil, da se kreta sovražnik pri Amrus, na kar se je oddalo nekaj strelav na ta kraj. Poročila »Agenzia Stefani« dokazujejo, da Turki in Arabci še neprestano streljajo na laške postojanke. Lahom torej nič ne pomaga, da imajo že 50.000 mož v severni Afriki. Vsa iz Tripolisa došla poročila so taka, da potrjuje domnevo, da so Lahi v Tripolisu oblegani, ker se pred mestom ne morejo svobodno kretati. Sovražnik narekuje Lahom taktiko in Lahi se zgolj branijo, o laških napadih ni nikakih poročil, kar dokazuje, kako slabo se jim godi.

Laške eksekucije.

Berolinski listi poročajo iz Tripolisa: Na ukaz višjega laškega poveljnika sta bila ustreljena turška častnika Ali Feridun in Lahibej. Vjeli so ju Lahi blizu italijanskih postojank. Častnika sta imela tri zaboje z vžigalnimi vrvmi, več bomb in beležke o laških postojankah. Pred eksekucijo sta klicala: »Živio domovina! Živio sultan!« Lahi so v tem slučaju postopali proti običajem vojnega prava. Če sta častnika turške regularne vojske rekognoscirala in če sta tudi nameravala pognati laške utrdbe v zrak, sta vršila le svojo vojaško dolžnost. Lahi bi bili morali postopati z njima tako, kakor se postopa z vojnimi vjetniki. Le če sta bila preoblečena, bi bili Lahi imeli pravico postopati z vjetnikoma kot se postopa z vohuni. Poročilo zgolj pove, da sta bila vjeta turška častnika. Nadalje pa poroča »Agenzia Stefani«, da je laško vojno sodišče obsodilo v 20letni zapor arabskega voditelja Mohameda Ben Fenuja in Hameda Ben Mabruka, ker sta hujskala Arabce. V Tripolis se je odpeljal po naročilu laške vlade iznajditelj brezžičnega brzojavljenja Marconi.

Italijanska ojačenja za Tripolis.

Italija mobilizira zopet en ekspedicijski zbor. Mobilizirajo se sledeči pešpolki: 50. v Turinu, 37. v Aleksandriji, 34. v Fossanu, 26. v Piacenzi, 57. v Padovi, 89. v Genovi, 7. v Milanu in 36. v Bologni. Nadalje pa nameravajo še mobilizirati 4. bersaglierski polk v Turinu in 6. alpski polk v Veroni. Iz Rima so se pa odpeljali v Tripolis 3., 6., 7. in 10. artiljerijski polk. V Bracciami pa izdelujejo velike topove, ki jih odpošljejo v Tripolis.

Spor med časnika in v Tripolisu.

»Frankfurter Zeitung« poroča, da so se sprli francoski in laški časnika in v Tripolisu z nemškimi časnika. Poročevalec »Frankfurter Zeitung« je dobil grozilno pismo. Francoski časnika so priredili pojedino svojim laškim kolegom v neki tripoliški restavraciji. Pri slavnosti so bili tako navdušeni, da so na vojni ladji, ki je imela nočno službo, pričeli sumiti, da zborujejo v restavraciji arabski zarotniki. Ladja je opozorila karabinerje, ki so obkolili hišo in ukazali francoskim in laškim časnika, da morajo takoj prekiniti pojedino.

Francozi dvomijo o uspehu akcije laškega vojnega brodivja.

Pariški listi se pečajo z napovedano akcijo it. mornar. Sodijo, da nameravajo Lahi operirati v Arhipelu med Balkanom in Malo Azijo. V Carigradu znajo, da, če bi Lahi zasedli kak otok, bi bila okupacija zgolj časna. Blokada Smirne ali Bejruta bi znatno ovirala ladjeplombo in bi v prvi vrsti imela škodo trgovina. Turčija bi bila zadeta zgolj v srce, a veliko vprašanje nastane, če se bodo Lahi upali napasti Dardanele.

Grška odpustila rezerviste.

»Tanin« poroča, da je grški zunanji minister naznanil turškemu zastopniku v Atenah, da je odpustil rezerviste, ki so bili mobilizirani ob severni grški meji.

Turčija protestirala radi obstreljevanja Akabe.

Turška vlada je protestirala pri haških velevalstih, ker so bombardirali Lahi neutrujeno mesto Akaba. Nadalje je Turčija protestirala, ker so metali Lahi bombe iz croplana na bolnišnico v Znari.

Proti mladoturkom

narašča nevolja. Izgubili so že ves svoj ugled. Pod mladoturško vlado so izgubili Turki Bosno in Hercegovino, zrahljale so se zveze s Kreto, Tripolis se bo le s težavo rešil, če se bo snloh mogel še rešiti. Vso krivdo zvrčajo na mladoturke. Ustanovila se je stranka liberalnega združenja, ki je izdala oklic, v katerem se ostro napadajo Mladoturki.

Ladislav pl. Dlugosz, novi poljski minister.

Ljubljanska okolica.

D. M. v Polju. Ni sicer vredno odgovarjati dopisom v »Slovenskem Narodu«, toda na zadnji dopis z dne 11. t. m. se mora pa resnici na ljubo vendar le sledeče povedati: Zupanstvo je gasilnemu društvu v Kašlju naklonilo v zadnjih treh letih nad 1800 K podpore, kar menimo, da je to zelo redek slučaj in kaže, da so možje v odboru vedeli ceniti in vpoštevati važnost gasilnega društva. Tudi za tek. leto se je sklenilo pri neki občinski seji, da se podeli društvu podpora 2000 K, toda pod pogojem, da gasilno društvo predloži občini račun o svojem delovanju najpogostejše do konca januarja 1911., v prihodnje pa vsako leto do konca decembra. Gasilno društvo pa ni vpoštevvalo sklepa občinskega odbora in ni predložilo računov do 17. maja t. l., vsled tega se tudi sklenjena občinska naklada 9 odstotkov za gasilno društvo za letos ni pobirala. Najlepše pa je še to, da je veselica leta 1910 donesla 60 K dohodka, a samo godba za veselico je stala 260 K reci dvestoinšestdeset kron. To je vzorno gospodarstvo! Pravite, da se je g. župan vdeležil občnega zbora, na katerem pa blagajnik ni predložil računov, temveč je rekel, da ima račune doma in da kdor hoče, naj jih pa pride pogledat k njemu na dom. V dopisu iz Vevč v 286. št. »Sloven. Naroda«, se podtika županu Dimniku in Mrcini, da sta pri prodaji zemljišč za tovarniško železnico spravila lepe stotake v žep. Da je to podla laž, ve vsakdo, komur so razmere znane, ker Dimnik in Mrcina pri sklepanju kupčije niti zraven nista bila. Župan Dimnik je deloval na to, da bi posestniki prodali zemljišče po 3 K kvadratni meter. Pooblaščenec Rubida, Zihel in Znoj so pa sklenili kupčijo po 37 v kvadratni meter, tako da so dobili posestniki mesto 56.000 K, samo 5000 K za prodano zemljišča. Tako so navedeni možje pomagali vtakniti v žep židovskim kapitalistom 50.000 K. To je resnica, podli lažnjivec iz Vevč. To se da dokazati tudi s prisego, če se zahteva. Vemo dobro, da se vam cede sline po nadvladi v občini, toda dosegli tega ne bodete, za to bodo že skrbeli zavodni in pametni volilci dne 28. t. m.

— Iz št. Vida nad Ljubljano. Concert, katerega priredi v proslavo sv. Cecilije cerkveni pevski zbor v nedeljo, dne 26. novembra v dvorani pri Cebavu, obeta po svojih vsebini biti jako zanimiv. Najbolj pa nas seve zanima klavirina, izum g. L. Bajdeta, odbornika vrlega glasbenega društva »Ljubljana«, ki bo poleg klavirine sodeloval tudi v solopetju. Čisti dobiček se daruje župni cerkvi za nove orglje. Ker je ta koncert novost za št. Vid, je pričakovati obilne udeležbe. — Orel v št. Vidu obhaja meseca decembra svojo petletnico.

— Vič. V nedeljo se je pri nas uprizorila pred razprodano dvorano igra »Andrej Hofer«. V kritiko posameznih igralcev se ne bomo spuščali, a reči moramo, da se je na našem odru malokatera igra uprizorila tako dobro, kot ravno ta. Kar je pokazal g. Srečko Bergant v vlogi »Hofer«, to ni bilo več igranje diletanta, marveč igranje dovršenega, izšolanega igralca. Igra sama na sebi je res podučna, vzgojna, prepletena z mnogimi verskimi, moralnimi in patriotskimi nauki; želeli bi bilo, da bi jo naši večji odri uprizorili večkrat, raje kakor različne ljubimke igre, ki nimajo na sebi nič vzgojnega in ki mnogokrat ne vedo povedati drugega, kakor da se ta in oni vsled različnih zaprek nista mogla po-

ročiti. Moralni vzgoji igračev in občinstva uprizarjanje takih iger preje škoduje kakor koristi. — Ker mnogo občinstva ni moglo dobiti vstopnic, se bo igra v nedeljo, dne 26. t. m., ponavljala. Začel ob 4. uri popoldne. — Vstopnice se dobivajo od četrtka dalje v predprodaji v prodajalni viškega konsuma in v nedeljo dopoldne in popoldne v »Društvenem domu«. Vabimo k obilni udeležbi.

Književnost.

* **Zlata doba.** Protialkoholno glasilo. Letnik V., št. 9. Vsebina: Proč s terorizmom alkoholizma! — Pesem od pijanca. — Predlog poslanca dr. Kreka in tovarišev o pospeševanju protialkoholnega gibanja. — Trije protialkoholni shodi. — Proti »bušenšankom! — Fletne novice s Štajerskega. — Dopisi. — Raznoterosti. — Zlata doba izide desetkrat na leto in sicer 10. v mesecu in stane 3 K, za dijake 2 K. Naroča se v upravištvu: Ljubljana, Katoliška Tiskarna.

Dnevne novice.

+ **Z dr. Šusteršičevim govorom** v poslanski zbornici sta se med drugimi obširno bavila tudi sarajevski »Hrvat. Dnevnik« in dubrovniška »Prava Crvena Hrvatska«. Seveda oba odobravata njegov možati nastop, ki je edino dostojen izraz volje jugoslovanskega ljudstva.

+ **Ali je kmet odern?** V nedeljo se je vršil v Trstu slovenski shod proti draginji. Na tem shodu je neki železničar razkril, da od vlade dovoljeno 50 odstotno znižanje tarifov za transport živine in mesa ni v prid konsumentom, ampak da to trgovci izrabljajo, da v velikanski množini kupujejo živino v Galiciji, jo z nizkimi tarifi pošiljajo v Trst, odkoder jo v ladjah transportirajo v inozemske luke posebno v Italijo. Tako se potrjuje resnica: draginjo delajo in jo množe spekulantje. Kaj takega seve socialni demokratje nočejo videti, ker je njim samo za hujskanje.

+ **Delavski shod v D. M. v Polju.** V nedeljo popoldne se je vršil v »Delavskem Domu« v D. M. v Polju dobro obiskan delavski shod. Na shodu je govoril Ivan N. Gostinčar o odgovoru centralne na zadnjo delavsko prošnjo. Tovarna zahteva vedno, da se delavstvo drži pogodbe, ki jo je sklenilo delavstvo s tovarno, v odgovoru na delavsko prošnjo, v kateri delavstvo prosi, naj se v nekaterih točkah tovarna drži pogodbe, pa pravi tovarna, da ona ni zavzeta držati se pogodbe, ker je bila le začasno sklenjena in si torej prepoveduje od strani delavstva vsako kritiko o tem, ali tovarna izvršuje to pogodbo ali ne. Umevno je, da je ta odgovor delavstvo opravičeno razburil. Shod je sklenil odposlati primeren odgovor na centralo, obenem pa izpolniti delavsko organizacijo.

+ **Iz sodne službe.** Kakor izvemo, je deželni sodni svetnik dr. Franc Kocčev var p. l. Kondenheim imenovan za deželni sodnega nadsvetnika pri deželnem sodišču v Ljubljani.

+ **150.000 kron** ima »Südmarka« pri svojem naseljevalnem delu v št. lju primanjkljaja, kolikor se je dozaj dognalo. Vodstvo »Südmark« in naseljevalci protestantov, pastora Mahrt in Albani, se medseboj na najhujši način mesarijo in si očitajo najgrše stvari. Jasno je predvsem to, da se je naseljevalna politika »Südmark« ponesrečila, kar nas more le navdajati z zadoščanjem.

— **Občinske volitve v videmski občini.** Iz Dobropolj se nam piše: Minoli četrtek smo imeli v videmski občini občinske volitve. Udeleževali sta se jih dve stranki. Ena stranka je za občinsko naklado na žgane pijače, a druga stranka proti tej nakladi. Poslednje stranke so se oklenili nekateri gostilničarji, potem vsi nezadovoljnejši in tista peščica liberalcev, ki se je hotela ob tej priliki politično okoristiti. Kakor ob državnoborskih volitvah so tudi sedaj vrgli liberalci svoje laži v javnost in poleg starih laži izkotali še nekaj novih. Brez laži si sploh ne znajo pomagati. V odbor so spravili v prvem razredu 3, v drugem 2 in v tretjem 3, skupaj 8 odbornikov, ki pa spadajo politično skoraj vsi k S. L. S. Kakor so se podili po sosednjih občinah za pooblastili in šumeli zadnje nedelje po gostilnah, smo pričakovali, da bodo imeli vseh 24 odbornikov. Tako bodo pa še nekaj časa čakali, predno se urednišči njihove želje.

— **Iz Dobropolj.** Občinske volitve so končane. Zmagala je S. L. S. Boj je bil hud, kakor še nikdar. Liberalci so vse sile napeli, pomagati so si hoteli z lažmi in zvijačami, toda zaman! Lagali so, da hočejo naši možje plačati štihu

dvorano, da hočejo zidati novo kaplanijo, da hoče Štrukelj postati župan itd. Seveda ni nič pomagalo in danes so žrtvi svojih laži.

— **Župnija Gočovič** je podeljena č. g. Janezu Možina, župniku v Podlipi.

— **Nagla smrt dr. E. Volčiča.** Iz Novoga mesta se nam poroča še sledeče: V noči od 21. do 22. t. m. je umrl dr. Edmund Volčič, c. kr. deželni sodni svetnik v Rudolfovem; zadela ga je srčna kap, kakor je to pojasnil zdravnik. Svetnik Volčič baje ni bil preje nič bolan, vendar ga pa dan pred smrtjo ni bilo več v pisarni; domnevati je torej, da se je moral gotovo slabega čutiti, kajti drugače bi ne bil iz pisarne izostal. — Dne 21. t. m. zvečer — kakor je posneti iz govorice — je bila ob enajsti uri še postrežnica pri njem in ni bilo na njem opaziti nikakih bolečin ali slabosti; bil je navadno zdrav in čil. Dne 22. t. m. zjutraj pa ga ni bilo ob navadni uri iz sobe. Domačim se je čudno zdelo, da ga toliko časa ni, zato so ga šli klicati. A našli so ga mrtvega. Brzo so poslali po zdravnika, in ta je konstatiral, da je svetnika dr. Volčiča zadela srčna kap. — Pokojni je bil komaj 53 let star in zapušča soprogo brez otrok. Soproga bolega že več let na hromosti tako, da se brez tuje pomoči niti premakniti ne more in je vzrok te boleznj kap, katera jo je zadela pred leti tako nevarno, da je sedaj hroma.

— **Kdo je ubijalec stavca Lužarja?** S Kamnika nam danes poročajo o tem dogodku: Ko je bil stavec Ivan Lužar ubit, so liberalci kar meni nič tebi nič vrgli krivdo na S. L. S. v Kamniku, češ, vi iz duhovniške šole ste ga ubili. Ta trditev je brez primere zlobna. Sodnija je namreč zaprla dva fanta, ki sta odločna nasprotnika S. L. S. Prvi fant je mlinar, čegar vsakdanja hrana je »Zarja«. Ta je še zaprt. Drugi je hlapec dr. Karbeta, ki je zagrižen nasprotnik naše stranke. Tega so izpustili. Bodimo pravični: Dokler se jima ne dokaže, se tudi ona ne smeta imenovati krivca. Čudom se moramo čuditi, da pridejo liberalci pri teh okoliščinah do zaključka, češ, klerikalci so ubili Lužarja. Ali imate kakega Pepčka v svojih naprednih vrstah, da bi vam verjel?

— **Mesto zajca človeka zadel.** V Zaklancu je bil lov, katerega se je udeležilo tudi več domačinov. Posestnika sin Janez Fajdiga iz Zaklanca je baje obstrelil enega zajca, katerega je šel iskat. Med tem pa prileti drugi zajec, na katerega je s svojega stojišča streljal J. Potrebuješ, posestnik iz Lesnega brda, a po nesreči zadel Fajdigovo desno nogo. Fajdigo so oddali v deželno bolnico.

— **Smrtna kosa.** Umrl je v Trstu v dobi 58 let dvorni svetnik in predsednik trgovskega sodišča g. Ivan Marcolini. Pokojnika prepeljejo v Koper. — Preminul je tudi istega dne g. Evgen Sutter, ravnatelj tržaškega depozitnega urada.

— **Shod sodalitatistov za ribniško dekanijo** bode dne 29. t. m., v sredo, točno ob deseti uri dopoldne v Dobropoljah.

— **Nemške kandidature na Hrvaškem.** Nemci postavijo v Slavoniji tri svoje kandidate: v Rumi (ki jo je že zdaj zastopal Nemec), Vinkovcih in Osijeku. Njih glasilo »Deutsches Volksblatt« je jako bojevito in pozivlje vse Nemce na Hrvaškem, da se organizirajo v posebni nemški politični stranki.

— **Iz št. Lovrenca ob Temenici.** Mlekarska zadruga, že tolikrat v grob pločena od liberalnih nasprotnikov, izvrstno uspeva. Ravnokar bo dovršena prostorna nova ledenica, ki bo vsem modernim zahtevam ustrezala. — V torek, 14. novembra, smo imeli v št. Lovrencu premovanje goveje živine. Ljudje so bili zelo zadovoljni s predavanji, pa tudi z obilnimi premijami. Par liberalnih kolovodij je bolj od daleč stalo in nič kaj jim niso ugajale ostre besede dr. Lampeta, da se bo pomagalo kmetu, onim pa, ki vedno lažejo, kako zapravlja deželni odbor, je treba dokazati, da je za gotove ljudi v deželnem dvorcu doma tudi — zelo velika varčnost. Seveda ni nič kaj prijetno liberalcem, ko so poslušali zadnjič na eni strani Šlajpahove hiše Ribnikarjeve farbarije, na drugi strani poslopja pa so morali te dni opazovati z žalostjo, kako deli toli zaničevani dr. Lampe številne podpore — pametnim in treznim gospodarjem. Morda bodo le spoznali, da je S. L. S. ki edina besedo drži, ki nekaj pomeni in tudi z veseljem pomaga revnemu kmetu.

— **Preska, 20. novembra.** Nasprotniki S. L. S. so povsod enaki. Lažejo, farbajo, da je le kaj! Tudi pri nas delajo tako. Najprej so pravili, da bode morala občina plačati društveni dom. Izračunali so, koliko nese dom. To ni držalo! Ljudje božji, ali so domovi za to, da bi kaj donášali? Ali niso domovi za to, da se ljudje izobražujejo. Druga

farbarija je, da bo župnik sezidal nove cerkev. To je pa še bolj smešno! Cerkev je župnik popravil in u edil tako, da je cerkev lepa in ni treba nove. Pa kaj liberalcem dom, kaj cerkev? Ti imajo svojo cerkev tam blizu gozda, tam se zbirajo in svoje pobožnosti opravljajo. Župana so si tudi že izbrali; ali Zlate, ali Jesih ali pa Matjač. Teh se namreč vse boji.

— **Slovenec — glavni urednik mednarodnega lista.** Glavnim urednikom perijodičnega lista mednarodnega statističnega zavoda za trgovino in narodno gospodarstvo v Rimu je imenovan Slovenec Vekoslav Furlan.

— **Za pogorele v Travniku.** Poslanec Jaklič je vložil v državnem zboru nujni predlog, da se da pogorelcem izdatna državna podpora.

— **Samoumor poročnika.** Pred kakimi 14 dnevi je iz Dubrovnika izginil domobranski poročnik Manlia Schebatha. Širile so se različne govorice, da je pobegnil v Italijo in dr. Dne 17. t. m. pa so bili vojak na vajah zunaj mesta ter so na nekem mestu ob morju začutili silen smrad, ki je prihajal iz skalne votline. Šli so pogledat in našli poročnika Schebatha s prestreljeno glavo. Nesrečnež je gotovo hotel izbrisati vsako sled za sabo ter je upal, da ga bodo morski valovi potegnili za sabo v globino. Vzrok samoumora ni znan.

— **Scotus Viator in volitve na Hrvaškem.** Znani angleški časnikar Scotus Viator (R. W. Seton Watson), ki je bil ob zadnjih volitvah na Ogrskem gotovim mažarskim činiteljem tako ne ljuba priča, je pisal uredniku nekega sarajevskega lista, da bi bilo dobro za bodoče volitve na Hrvaškem organizirati neke vrste evropsko kontrolo s tem, da se pozovejo v deželo nemški, francoski in angleški časnikarji. Tudi on da je pripravljen sodelovati.

— **Dober plen zagrebške policije.** Minolo soboto se je prišel v neko zagrebško brivnico brit možki, ki je pri odhodu pustil v brivnici mal zavoj s prošnjo, da ga shranijo do večera, ko pride zopet ponj. Brivski vajenec pa, ki se mu je zavoj zdel pretežak, ni imel miru, dokler ga ni malo odprl. In tu se je pokazal ostro nabit revolver in več vetrihov. Obveščena je bila policija, ki je na stražo postavila detektive. Šele ob pol 9. zvečer je prišel tujec in hotel zavoj, a bil takoj aretiran. Izjavil je, da se piše Julij Langer ter da je mizar-ski pomočnik. Policiji se je najbrž na lepem posrečil dober lov.

— **Cerkveni rop v Dalmaciji.** Minoli teden je bilo v cerkvi v Trpnju (Dalmacija) oropanih dragocenosti za nad 10.000 kron vrednosti. Zločinci so oropali Marijin kip in tabernakelj. Orožniki in vse ljudstvo so zasledovali zlikovce in jih tudi prijeli; bila sta dva Hercegovinca.

— **S smodnikom se ni igrati.** France Gregorc, 14 let stari posestnikov sin v št. Jakobu ob Savi, je imel nalog ob navzočnosti starišev paziti na domače štiri otroke. Bili so vsi v sobi; starejši France Gregorc se je na igral s smodnikom, katerega je, kakor on trdi, v Kranju kupil za 30 vin. Natresel ga je po tleh in potem zažgal, pri tem se pa sam opeknel po levi roki, njegova pet let stara sestra Francka pa je zadobila na obrazu tako nevarne opekline, da so jo morali oddati v deželno bolnico.

— **Bajonet mu je vzel.** V nedeljo, dne 19. t. m. pilo je več fantov v Novljanovi gostilni v Medvodah. Pri drugi mizi je sam sedel neki vojak domačega pešpolka. Med tem, ko je šel vojak v kuhinjo, je pustil svoj bajonet z jermenom na stolu visečega. Neki navzoči fant pripomni svojemu tovarišu Bergantu: »Vzemi mu no bajonet, kaj se bode z njim tako postavljaj.« In res so fantje zapustili gostilno. Bergant pa je vzel vojakovo orožje, ga nesel domu in skril v senu. Orožniki so ba'onet pri Bergantu dobili in ga oddali pristojni vojaški oblasti.

— **Skrajno trpinčenje živali.** Preteklo nedeljo okoli 10. ure zvečer so se pridrvili štirje domači fantje v odprti hlev Ivane Pečnik, posestnice v Dravljah, tam odvezali konja, izpod Babnikove šupe pa koleselj ter vpregli konja. Nato so se podili z vprego po št. Vidu, Posavju in od tu v Ljubljano. Ne dosti temu, da so ubogo žival podili v najhujšem dirjanju, so jo še jahali in to ob deževnem vremenu. Kaj da so fantje vse počeli, sledi iz tega, da so pri koleselju precej polomili. Posestnica Pečnik je našla zjutraj konja, katerega ceni na 360 kron, vsega premočenega, z blatom oškropljenega in po vsem životu se tresočega. Konj tudi »šanta« na zadnji desni nogi in ne bo dalje časa za rabo. Pa tudi na konjski opravi so ji naredili škodo. Fantom so že na sledu in gotovo ne odidejo zasluženim kazni.

— **Tatvina.** Dne 18. novembra ponoči so tatovi trgovcu Francetu Bra-

tanič na Jesenicah na Dolenjskem vze-li nekaj blaga. Pri sosedu Kosu so si izposodili žrti in drog od gepelja in so vlomili skozi železnato okno. Ukradeno blago so vrgli za plot ob cesti — iskali so najbrže samo denarja. Predrznj in srčni pa morajo biti dotični uzmoviči, ker nad omenjeno trgovino stanujejo trije orožniki.

— **Izgubila se je** v Trstu 16. novembra 10 let stara deklica precej velike postave, drobnega obraza, rumenih las, uhan v ušesih, verižico okrog vratu, beli obleki, gologlava, v rokah dve knjigi in spisnico pod imenom Franciška Frčul. Kdor kaj ve o njej, naj sporoči na Mar. Korbar v Mengšu.

— **Ameriške novice.** V Depue, Ill., je Slovenec Alojzij Špoljar streljal na svojo ljubimko Slovenko Marijo Drnač. Oddal je na njo pet strelcev. Špoljar se nahaja zdaj v zaporu, Drnačeva pa v bolnišnici. — Slovenec Ivan Debevec iz Lorain, Ohio, je na lovu ponesrečil in se nahaja zdaj v bolnišnici. Poškodba ni smrtnonevarna. — Nedavno je Slovenec Ivan Kalčič, doma iz Gotne vasi pri Novem mestu na Dolenjskem, v prepiru ranil z nožem svojo ženo ter nato še sebi prerezal vrat. Oba se nahajata v bolnišnici. — Umrl je v East Helena Mont Ivan Lušin iz ribniške fare na Dolenjskem. — V Chicagi, Ill., je umrl dne 13. oktobra gosp. Josip Stupar, ki je bil član trdke Stupar Aero Works v Chicagi, ki izdeluje Bleriotove, Curtissove in druge aeroplane. — Dne 3. novembra t. l. je umrl g. Ivanu Gabrenji, tajniku društva sv. Barbare št. 32 v Braddocku, Pa., petletni sinček Ivanček. — V Sidnev. Nova Scotia, sta se poročila g. Nikolaj Pitmoni in gđ. Terezija Kambič, oba iz črnomeljskega okraja.

— **»Društvo vrtnarjev in prijateljev vrtov«** se je ustanovilo v Kranju. Društvo ima namen, pospeševati vrtnarstvo v splošnem, kakor tudi v korist članov. Boljši razvoj vrtnarstva bi bil v korist vsemu prebivalstvu v deželi. Kolikor večje bode zanimanje za vrtnarstvo, tem boljše bode splošno gnotno stanje v deželi, in kolikor več bode prijateljev vrtov, toliko lepša bode narava, boljši ljudje in prijetnejše življenje.

— **Otroci zažgali kozolec.** Dne 15. t. m., okoli 1. ure popoldne je prišel s slamo kriti kozolec posestnika Janeza Grada iz Zgor. Kašlja goreti. V kozolcu se je sušila prosena slama. Na lice mesta došla požarna bramba je hitro udušila požar. Škoda znaša 180 K, temu nasproti je bil pa Grad zavarovan za 140 K. Ogenj je nastal na ta način, da so se trije otroci pod kozolcem igrali z vžgalicami, katere jim je dal neki osem let stari deček.

— **Pazite na otroke.** Petletni deček sin mizarskega pomočnika na Bregu je igraje tolkel steklene črepine, nakar mu je odletelo nekaj stekla v desno oko in mu ga nevarno pokvarilo. — Anton Bokavšek, bajtarja sin na Brezovici, je doma s peči padel in si zlomil levo nogo. — France Praprotnik, sin kovaškega pomočnika v Kropi, je stal pred kovačnico črevljarske zadruge. Pri tem mu je pa odletela železna smet v desno oko, zadobil je težko poškodbo ter so ga morali oddati v bolnišnico.

— **Rabljene tamburice se iščejo.** Slavna društva se naprošajo, ako imajo že rabljene tamburice, katere bi radi prodali, da to naznanijo s ceno upravnistvu »Mladosti« v Ljubljani.

— **Našel se je** ob cesti blizu Sežane fotografski aparat »Kodak«. Kdor ga pogreša, naj se obrne na naslov: Porenta, kaplan v Hrenovicah, Postojna.

— **Veliko masla** bodo najbrže letos rabili na Grškem, kjer je lanska huda zima občutno škodila živinoreji. Poudbe se bodo zahtevale za osoljeno maslo v sodih ali v skatljah po 125 do 250 gramov.

Štajerske novice.

— **Dr. Kukovec je umaknil tožbe.** Iz Celja se poroča: Kakor je znano, je dr. Kukovec glede svoje afere vložil tožbo proti Augustu de Toma, čevljarjema Potniku in Kodeli, ki so ga naznanili policiji in je bil potem dr. Kukovec tožen zaradi prestopka npravnosti. V torek dne 21. t. m. bi se imela proti tem pričam vršiti obravnava. Presenečeni pa so bili obtoženci, ko so vsi trije prišli s svojimi zastopniki k obravnavi: sodnik dr. Watzulik je namreč pred obravnavo naznanil, da je dr. Kukovec umaknil tožbo proti vsem trem obtožencem. Dr. Kukovec bo torej moral nositi vse stroške. Dr. Kukovec je umaknil tudi tožbo proti »Slovenec«.

— **Občinske volitve v Celjski okolici** se vrše kakor smo poročali, dne 27. in 28. t. m. Dne 27. od 8. ure dopoldne do 3. ure popoldne voli III. razred. 28. voli od 8. do 11. ure dopoldne II. razred in

od 3. do 4. popoldne I. razred. — Po okolici trosijo celjski Nemci in nemškutarji laži, da volitev v tretjem razredu ni bila razveljavljena, da se volitve vrše samo v I. in II. razredu. Nemškutarji so lani v III. razredu prav grdo pogoreli. Slovenci so zmagali z ogromno večino glasov. Zato skušajo letos z vsemi nepoštenimi sredstvi vsaj nekoliko zvišati svoje glasove v tretjem razredu, kajti resno se na tretji razred vreči tako ne mislijo! Pozivamo slovenske okoliške volilce, da naj tem nemškutarskim lažem ne verjamejo. Volitve se vrše v vseh treh razredih. **Slovenski volilci! Pridite vsi do zadnjega na volišče**, da bo naša zmaga sijajna! Vsak mora tukaj storiti svojo dolžnost. Stojte trdno, kakor skala.

š **Drobne novice.** Tatvina. Iz Celja nam poročajo: Dne 21. t. m. je neznan uzmovič odpeljal nekemu hlapcu v Gaberju pri Celju voz s konji. Hlapec je bil nekoliko vinjen; spravi je konje v hlev, voz pa je pustil zunaj na prostem pred gostilno. Nato je v hlevu zaspal. Ponoči je neznan tat odpeljal konje in voz. Za uzmovičem kljub skrbnemu poizvedovanju ni sledu. Sumi se, da so tatvino najbrže izvršili cigani, ki se klatijo po celjski okolici. — Požar. Iz Rogatca nam pišejo: Dne 13. t. m. je izbruhnil ogenj pri posestniku Jakobu Plavčaku v rogaški okolici, ki je uničil hišo in gospodarska poslopja z vsemi spravljanimi pridelki vred. Ko je šel gospodar k nekaj metrov oddaljenemu studentu po vodo, je njegova petletna hčerka našla vžigalice ter šla v hlev in tam zažgala slamo. Plavčak ima 3000 K škode, ki je le deloma pokrita z zavarovalnino. — Mučna smrt otroka. Eninpolletni sinček železničarja Bukovskega v Studencih pri Mariboru je bil pri prijemanju sklede z mlekom tako neroden, da si je vroče mleko razlil po obrazu, katero se mu je razteklo tudi po vratu. Zadobil je tako hude opekline, da je par dni nato v groznih mukah umrl.

š **Šoštanj.** V nedeljo 26. t. m. ob 3. uri popoldne se ponovi pri Rajsterju igra »Brat Martin« v prid revnim šolarjem.

š **Umrl** je v Studencih pri Mariboru mesarski mojster Adolf Kadruka.

Koroške novice.

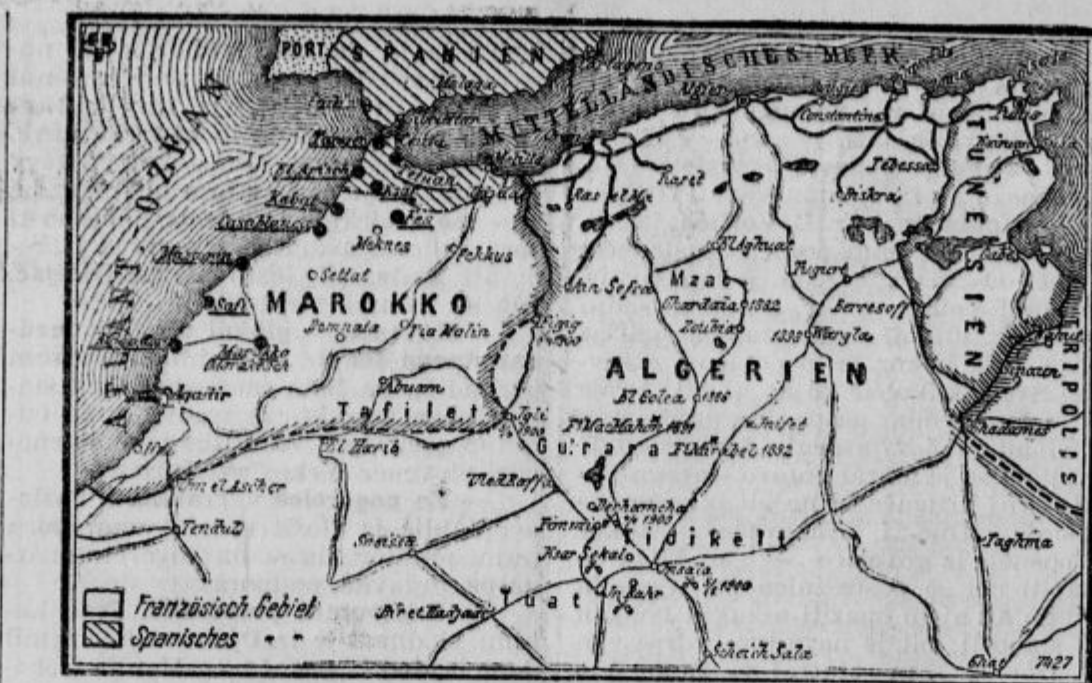
k **Pogreb g. kaplana Vastelna.** Št. Vid na Glini. V sredo ob pol 4. uri popoldne je bil tu pokopan prevaljski kaplan g. Franjo Vastelj, ki je kot žrtev poklica umrl na legarju, ob velškanski udeležbi duhovščine in vernega ljudstva. Nad 40 duhovnih sobratov je prihitelo od raznih strani spremit ljubljene gospoda k večnemu počitku. Iz Prevalj, Dobrlevasi in Celovca so prišli znanci, prijatelji in sorodniki v daljni Št. Vid ter tako pokazali veliko ljubezen in spoštovanje do ranjkega g. kaplana. — Gospod kaplan Vastelj je bil rojen v Dobrlevasi, študiral gimnazijo vedno z odličnim uspehom ter je bil sedaj šele eno leto v duhovski službi in sicer v Prevaljah, kjer je vneto in požrtvovalno deloval v verskem in narodnem oziru. Ljudstvo ga je splošno ljubilo in z njim izgubilo vrlega duhovnika in pridnega narodnega delavca. Na grobu se je v imenu duhovnih sobratov in verne množice poslovil od njega s krasnim govorom njegov župnik iz Prevalj vlč. g. Riepl, slovenski pevci so mu pa zapeli par slovenskih pesmi v slovo.

k **Saški kralj** je sedaj zopet na lovu v okolici Trbiža.

Ljubljanske novice.

lj **Šentjakobsko prosvetno društvo** naznanja svojim članom, da je od danes naprej čitalnica odprta v delavnikih vsak večer, v nedeljah in praznikih ves dan, kjer so na razpolago razni časopisi in knjige. Prvo otvoritveno predavanje bo prihodnji ponedeljek ob pol 8. uri zvečer. Prvo pevsko skušnjo ima možiki zbor v četrtek ob pol 8. uri, ženski zbor v nedeljo ob 10. uri popoldne. Vsi pevci in pevke dobrodošli!

lj **»Jutro«** je izdalo svojega dopisnika. O dopisniku, ki neslano napada policijo, pravi danes »Jutro«: »Ne išči te dopisnika v stražniku!« Res je, dopisnik »Jutro« ni iz srede navadnih stražnikov, ampak to je drug tič, oziroma dva druga tiča. Mi oba poznamo, nismo pa mislili, da se bo »Jutro« samo tako zapisalo. Sicer pa se naj »Jutro« in tisti, ki stoje za njim, kar iz glave izbijajo, da bi tudi pod eventualnim naprednim županom količkaj komandirali policijo. Prejšnji časi se ne povrnejo nikdar več. Naj se nihče ne moti: Naši možje v občinskem svetu so možje železnih konsekvenc. Strogo bomo čuvali nad popolno nepristranostjo policije. Tisti, ki jim je kaj, da ostane policija mestna, se bodo z nami strinjali, sicer dobimo državno policijo, za katero v Gradcu s stališča mestnih financ že v občinskem svetu prosijo. »Jutro« dopisnik pa doživi kmalu to, kar zasluži. »Jutro« je pokazalo s prstom nanj.

TAJNA POGODBA MED ŠPANCIN IN FRANCOZI O MAROKU.

Obvestilo vsebine pogodbe o Maroku med Španci in Francozi ni zadovoljilo prebivalstva nobene prizadete države. Francoski politični krogi so ogorčeni, ker se je Španski določila kot vplivna sfera cel severni Maroko, Španci pa zabavljajo, ker so dobili tako malo zemlje. V tajni pogodbi je osebno zanimiv sledeči stavek: V slučaju, če bi prenehalo sedanje politično stanje Maroka in bi več ne obstajala šerifska vlada in v slučaju, če bi šerifska

vlada bila preslaba vzdržavati mir in red, ali če bi se iz kakega drugega razloga ne mogel vzdržati status quo, sme Španska v omejenem ozemlju svobodno pričeti akcijo. Naš zemljepis kaže, kako je prodirala Francoska v severno zahodni Afriki do sedanje dejanske, četudi ne še oficijelne osvojitve Maroka. Slabost Španske in njena zanikrnost v kolonijalnih vprašanjih sta povzročili, da ji je odjedla Francoska kos lepe zemlje, ki leži Španski pred nosom in jo je le nezadostno odškodovala.

lj **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Danes se igra burka »Nebešana zemlja«.

lj **Instrukcijo ljudskošolskega učenca** bi rad dobil učiteljski svet. Več pove naše uredništvo.

INDUSTRIJCI SE BOJE POSTAVE O KARTELIH.

Dunajska sekcija »Zveze avstrijskih industrijcev« je imela dne 22. t. m. shod, na katerem so med drugim zahtevali, da naj se preskrbi zadostna vsota za pomnožitev železniških voz. Predsednik Vetter je tožil, češ, da je pododsek draginskega odseka za kartelno vprašanje očital več industrijcem oderuštvo. Vetter je protestiral, češ, da tudi sklepi vzamejo industrijcem pogum. Sekčni načelnik dr. Seidler je naglašal v daljšem govoru, da se morata industrija in poljedelstvo medsebojno podpirati in da med industrio in poljedelstvom ne obstoja bistveno nasprotstvo.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZADEVA LJUBLJANSKEGA OBČINSKEGA SVETA.

Dunaj, 23. novembra. Iz informiranih parlamentarnih krogov je izvedel naš dunajski korespondent sledeče: Pritožba zoper volitve v ljubljanski občinski svet je imela edinoleten namen ugotoviti pravno stanje. Ta namen se je z odločbo upravnega sodišča popolnoma dosegel. Ugotovilo se je namreč, da volilni zakon, kakršen je zdaj, ne daje še zadostnega varstva glede na volivno svobodo in ne preprečuje zadostno takih flagrantnih prekrškov prava, kakor jih je pri zadnjih občinskih volitvah zakrivila liberalna stranka v Ljubljani. Zato se bo že v januarjem zasedanju kranjskega deželnega zbora stavljal predlog, da se zakon primeren izpremeni in v tem oziru izpopolni. Kar se pa tiče izida volitev samega, je za S. L. S. kar le mogoče ugoden, ker ima liberalna stranka en sam glas večine in se glasom določil občinskega reda ne more niti ganiti, ako opozicija hoče, ker se pa čuje, da se je liberalna stranka odločila, da z enim samim svojim glasom večine uvede brezobzirno večinsko nadvlado, gre ljubljanski občinski svet zopetni periodi največjih kriz nasproti.

DR. RAVNIHAR GLASOVAL PROTI UVOZU ARGENTINSKEGA MESA.

Dunaj, 23. novembra. Poslanec mesta Ljubljane, dr. Ravnihar, je, kakor se je konstatiralo, v zvezi z Mladočehi glasoval včeraj zoper predlog Rennerja, da se naj uvaja v Avstrijo argentinsko meso.

ZBORNICA.

Socialno zavarovanje.

Dunaj, 23. novembra. Poslanska zbornica je danes končala 1. branje predloge o socialnem zavarovanju. Debata je bila jako kratka. Pro je govoril soc. demokrat Wittold, contra poslanec Bialy. Minister za notranje zadeve baron Heindl je izjavil, da je vladi resno na tem, da se socialno zavarovanje v najkrajšem času sklene. Nato se je začela razprava o prepovedi nočnega dela žena in otrok

v rudnikih. Poslanec dr. Benkovič je stavljal predlog, da se ta zakonski načrt odkaže posebnemu odseku, ki naj se v to svrhu izvoli.

NOVI ŠIBENIŠKI ŠKOF.

Dunaj, 23. novembra. Cesar je imenoval za škofa v Šibeniku župnika in dekana v sv. Petru na Braču, častnega kanonika Luko Pappafava.

SENZAČNO ZASTRUPLJENJE.

Brno, 23. novembra. Tu je neka dama na cesti izročila šolarjema Adolfu in Francu Linauer nek zavoj in jima naročila, naj ga neseta v stanovanje učitelja Zawialeka. Fanta sta to storila in je zavoj sprejela učiteljeva kuharica Marija Benirschke. Kuharica je zavoj odprla. V njem se je nahajal različno pecivo, opremljeno s »snehom«. Kuharica je dala pecivo učiteljevima otrokoma Otonu in Fricu. To da otrokoma je postalo slabo, ko sta zavžila in so ju morali prenesti v bolnišnico, koder sta kmalu izdihnili. Doglano se je, da je bil »sneh« pri pecivu potresen s strupenim prahom. Policija je zaprla kuharico Marijo Benirschke. Kmalu je tudi zasledilo žensko, ki je šolarjema oni zavoj izročila — ženska je sestra kuharice, Franca Benirschke. Seve so jo tudi takoj zaprli. Afera vzbuja umevno veliko senzacijo.

DVA BANČNA RAVNATELJA ARETIRANA.

Lvov, 23. novembra. Jan Deskur in Sigmund Poznanski, ravnatelja parcelijske banke in likvidaciji, sta aretirana. Banko je ustanovil Stapinski; ko je zašla v finančne težave, ji je nakazal Bilinski v asanacijske namene dva milijona K.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

London, 23. novembra. Vstahi so Hankau po 48 urnem boju zopet zavzeli. Cesarske vojne ladje so podpirale vstaje. Najvažnejša odločba bo v par dneh pri Nankingu, kamor koraka 15 tisoč vstajev.

PARNIK OBTIČAL.

New York, 23. novembra. Parnik Hamburg-Amerika družbe »Princ Joachim«, na katerem se je nahajalo med drugimi več milijonarjev, je zadel na skalo in se potaplja. Posrečilo se je vse potnike in moštvo rešiti.

ROPARSKEMU MORILCU KAISERJU DOKAZAN TUDI UMOR PRI DOBLU.

Arnfels, 23. novembra. Roparskemu morilcu Kaiserju so dokazali, da je tudi morilec dimnikarja Jožefa Happicha, ki je bil umorjen na cesti pri Doblju. Pri hišni preiskavi so našli v Kaiserjevem stanovanju uro in denarnico Happichovo. Kaiser je takrat hotel umoriti nekoga živinskega trgovca, pa je prej nalezl na Happicha.

STAVKA TRGOVSKIH SOTRUDNIKOV V PRAGI.

Praga, 22. novembra. Namestništvo je z nekim odlokom odredilo, da morajo biti vse trgovine z živili do 9. ure zvečer odprte. Socialnodemokratske in narodnosocialne organizacije trgovskih sotrudnikov so vsled tega sklenile, da uprizore stavko, ako se omenjeni odlok ne razveljavi v prihodnjih dneh.

Slovenske občine in gospodarska društva — spominjajte se v svojih proračunih „Slovenske Straže“.

Razne stvari.

— **Iredentistična demonstracija v Zadru.** Zadrski iredentisti so takoj, ko je izbruhnila laško - turška vojska, zahtevali, da se mora izpremeniti ulica Calle di Turchi v Tripoliško ulico. Ker se pa na njih zahtevo niso ozirali, so iredentisti na lastno pest sneli vse napise Turške ulice in nabili napise Tripoliška ulica! Državna policija je nove napise takoj odstranila.

Češka občina zoper draginjo. Občinski odbor v Velikem Meziřečju je kupil in že v svoje kleti spravil 500 q krompirja iz okolice, ki se bode, kadar se ne bode več krompir vozil na tedenški semenj, prodajal manj premožnim prebivalcem mesta, in sicer pod kupno ceno. Istotako bode s premogom, ki ga je mestni odbor v ta namen po cenil in v dobri kakovosti nekoliko vagonov kupil. Za upravne stroške je mestna hranilnica darovala 500 K.

Hakata denuncira. Iz Poznania se poroča: »Deutsche Tageszeitung« se zelo repenči na poljsko narodno gibanje v Lipskem ter trdi, da je tam že blizu 12.000 Poljakov. Med drugimi društvi se bode po poročilu tega lista v kratkem ustanovilo tudi poljsko diaško društvo »Unitas«, List društvo

2498

Občinske volitve v Metliki.

V zadnjih številkah »Slovenca« našim liberalnim kričačem dokazane laži so zadale v črno in liberalni agitatorji se kar penijo jeze. V sobotnem »Sl. Narodu« javkajo in se perejo.

Najprvo vlečejo iz blata dr. Vajbelja. Kujejo in povzdigujejo ga v deveta nebesa. Le počasi, sicer vam bomo povedali o tem strastnem agitatorju še marsikatero, kajti materiala imamo dovolj. Omenimo naj le one kronice, ki se za recepte v lekarni pobirajo. Mistimo, da se razumemo.

Nekoliko manj zagovarjajo penzioniranega učita. Guština, toliko bolj pa »uglednega meščana« sodnega pisarja Flajšmana. Ta mož naj ne hodi preveč na solnce. Perejo ga, ali bolje rečeno pere se, toda oprali ga ne bodo, pa če čez našega somišljenika Vouka še toliko zabavljajo. Vouk je vam metliškim liberalnim ponočnjakom za zgled v uradu in izven urada. On je vzor-mož in pri sodišču drugačen delavec kakor Flajšman, ki še sam svoje pisave ne more brati. Liberalci naj nikar drugim denuncijantstvo ne podtikajo. Kedo drugi opravlja po Metliki bolj Vouka, kakor Flajšman? Kedo je več zunaj med uradnimi urami kakor Flajšman? Sedaj teče v Prvo dolensko posojilnico, sedaj na svojo pristavo in tako se tega moža vidi na ulici, kadar kdo hoče. Za tega moža naj se okrožno sodišče v Novem mestu nekoliko pobriga, pa ne za Vouka.

Napadajo pa ti ljudje vse, in tako so se spravili celo na g. deželnega glavarja in na župana Jutraža.

Toda prepričani naj bodo ti kričarji, da njih obrekovanje ne doseže časti glavarjeve in ne županove.

Pri tej priliki naj povemo našim bralcem v pojasnilo toliko, da je ravno župan Jutraž preskrbel dr. Vajbelju mesto okrožnega zdravnika v Metliki, kajti on kot načelnik zdravstvenega odbora je Vajbelja deželnemu odboru priporočal in slednji ga je imenoval na Jutražev predlog. Tudi vsem drugim metliščanom brez razlike je izkazal ta mož nebroj dobrot. Res daleč bodo taki agitatorji spravili mestno občino. Ti ljudje bi radi dobili v svoje roke mestno in obč. premoženje ter bi rada vsa metliška žlahta bila zastopana v občinskem in gospodarskem odboru in po vzorcu kakor pri Prvi dolenski posojilnici in nekateri tudi pri občini radi volili dividende.

Volilci! Le malo dni nas še loči od dneva volitve. Pomislite, komu boste oddali svoje glasove. Vsak naj zapiše na listek kandidate S. L. S., kajti le na ta način je mogoče občino in mesto obvarovati občutne škode. Občina bo trpela škodo, če liberalci zmagajo in nikogar ne bo imela, ki bi jo zastopal pri našem deželnem odboru. Najlepši zgled imate v sosednjih občinah Drašiči in Radovica, katerim so naši poslanci vsled škode po toči od vlade izposlovali celih 15.000 K podpore, pa tudi več drugih dobrot.

× × ×

Iz Lokvice pri Metliki se nam piše: V nedeljo, dne 5. t. m. smo pri nas imeli posebno slavnost. Počastila sta nas s svojo navzočnostjo dva glavna agitatorja za občinske volitve v Metliki, sodni oficijant Jože Flajšman in davčni adjunkt Franc Predalič. Hodila sta od volilca do volilca in od ene vinske klei do druge ter na vso moč agitirala, pobirala opoblastila ter svojo agitacijo zalivala tako pridno z dobro našo vinskopkapljico, da je Flajšman kar na glas vpil, da je dobil troje pooblastil. Predalič pa je po svoji stari navadi zabavljajl čez »farje« in »klerikalce«. Res lepo obnašanje c. kr. državnega uradnika! Svetujemo našim somišljenikom, naj tem liberalnim agitatorjem opkažejo vrata, kadar bodo še prišli agitirati, c. kr. finančni oblasti in okrožnemu sodišču v Rudolfovem pa prav toplo priporočamo ta dva uradnika-agitatorja.

Kupi se v Ljubljani

hiša z vrtom

za ceno do 40.000 K.

Ponudbe sprejema uprava lista.

Sprejme se v trgovino z mešanim blagom

pomočnik in učenec

event. se sprejme tudi v trgovini dobro izurjeno dekle.

Greg. Koželj, trgovoc, Mokronog.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Oglejte si veliko zalogo koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri Fr. Čudnu trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti franciskanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno vezenje gratis.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Ceniki zastoj, poštnine prosto. — Ceniki zastoj, poštnine prosto.

913

Krompir

== Trdke Iv. A. Hartmann nasl. A. Tomažič v Ljubljani, Marije Terezije cesta. ==

Šolske akvarelne barve

Vzorci za slikarje vedno najnovejši

Oljnaté firneževe barve

za pleskarje, strobne in pohištvne mizarje, hišne posestnike ter za domačo porabo

Düsseldorfske oljnaté barve za umetnike

Oljnaté študijske barve

Firneži, olja in refuši za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje in firnež

Emajlne glazure

Vse vrste čopičev

Lake za vrtno pohištvo

Olje za stroje

Štedilno voščilo za pode priznano najboljšé

Suhe kemič., prstene in rudninske barve

Jantarjeva glazura za tla

Prašno olje za pode

Marijin trg št. 1.

priporočá

1069

Adolf Hauptmann-a nasled.

prva kranjska tovarna za oljnaté barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

Telefon 237.

Zajec & Horn

Telefon 237.

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 73

Beton in železo - beton.

Fundamenti.

Stropovi.

Mostovi.

Vzidava turbin.

Stopnice.

Tlakovi.

Ksilolit.

Cevi za kanale, najboljši strešnik našega časa asbest - cementni škrlj (Zenit) patent Hloch vedno v zalogi. Edini zastop za Kranjsko.

Umetni kamen (okraski za façade, obhajilne mize, balustrade).

ZA MIKLA VŽA!

Sveti Miklavž in božični čas se že bliža. Zopet bo treba našim malim prekrbeti za primerna darila. Igrače se kmalu polomijo in so vrhatega vedno dražje; otroci pa do modernih igrač nimajo niti pravega veselja, ker so preveč komplicirane. Vse kaj drugega pa so knjige. Te imajo res trajen izobraževalen pomen, otroci jih imajo najraje in izkušnja uči, da tudi dolgo zdrže, ker jih otroci shranijo in nanje pazijo.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani je založila več slovenskih mladinskih knjig s podobami, ki so po ceni, imajo lepe za otroški okus prirejene slike, zraven pa kratko besedilo, oziroma povestice, ki so najskrbneje od vseščakov, poznavalcev otroške duše, sestavljene, mične, lahko umljive in poučne. Kdor hoče torej svoje otroke razveseliti, naj za mal denar nabavi raznovrstne knjige s podobami za otroke, ki so vrhatega tudi trpežne.

Posebno so priporočljive sledeče knjige s podobami:

Našim malim. Nazorne slike iz svetega pisma. Cena 90 h. Nudi krasne slike s kratkim poučnim besedilom po večini iz življenja Jezusovega, prijatelja otrok.

V zverinjaku. Cena 90 h. na kartonu 1 K 50 h. Otroci, ki imajo najraje živali, bodo te knjige posebej veselili.

Hitra vožnja po železnici. Cena 1 K 60 K. Poleg živali se otroci najbolj zanimajo za vlak in jih bo ta knjiga prav razveseljevala.

Robinson starši. Cena 1 K 40 h., na kartonu 1 K 90 h. Stara povest o Robinsonu v podobah z okrajšanim besedilom je za otroke najprimernejše darilo.

Slovenski ABC v podobah, cena 1 K 60 h., trdo vezan 1 K 20 h. Iz te trdo vezan 1 K 80 v. Iz te knjige se naučijo igraje brati, ker so posamezne črke izražene v zanimivih podobah.

»Angeljček«. To je list za mladino, ki izhaja vsak mesec enkrat in je namenjen za otroke, ki so se že naučili brati. »Angeljček« prinaša kratke lepe pesmi, ki se jih otroci lahko na pamet nauče, povesti, popise, pravljice, lepe nauke, kratkočasnice, uganke, šaljiva vprašanja in male računske naloge, zraven pa tudi obilico čednih slik. Ne bi smelo biti krščanske družine z otroci, kjer ne bi imeli v veselje pridni deca »Angeljčka«, tega prijatelja, svetovalca in razveseljevalca otrok. Naročajte »Angeljčka«, ki neizmerno olajša vzgojo vaših otrok! Dosedanji letniki »Angeljčka« se dobe vsak zase vezan v knjigo po zelo nizki ceni 1 K za vezan letnik. Vsak oče in mati naj darujeta svojim malim za Miklavža če ne več vsaj po en letnik »Angeljčka« in storila jim bodeja največje veselje, ki pa ne bo samo trenutno, temveč trajno navdajalo otroško srce s plemenitimi čuti.

Dobi se doslej že 17 različnih letnikov po 1 K vezan letnik v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

* **Cerkvenim pevskim zborom za advent in Božič. P. Angelik Hribarjeve** adventne in božične pesmi za mešani zbor. Izdala in založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. — Cena partituri K 2:40, glasovom K —60. — V novi izdaji izišla zbirka, je poleg Cecilije v naši cerkvenoglasbeni literaturi edina, ki obsega večje število adventnih in božičnih napevov. Kakor vse Angelikove skladbe, se tudi te odlikujejo po pristrčnomilem značaju, pravem cerkvenem duhu kakor slogu, kakoršen našemu ljudstvu najbolj prija. — Ker se bliža adventni in božični čas, opozarjamo na te ljubke napeve vse naše cerkvene pevske zборе. Isti jih bodo z veseljem peli tako božične, kakor adventne.

!! POZOR !!

2 njeni

ki ležita pri glavni cesti v Zg. Šiški; dobro zaraščen velik

gozd

se takoj prav ceno proda. — Istotam se proda za polovično ceno 2 para težkih komadov, 1 lahek komad, 1 lahek enovprežni voz (zapravljen) !! 1 fotograf. aparat !! zelo malo rabljen.

Kje, pove uprava »Slovenca«.

Posušene gobe

kupi v vsaki množini izvozna trdka S. Lederer, Neumark bei Taus. 3401 Ponudbe z vzorci in navedbo množine.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.